

Вишкіл „Мій рідний край”

Написав Віктор Генералюк

Вівторок, 31 серпня 2010, 10:14 - Останнє оновлення Середа, 29 лютого 2012, 21:28

Вишкіл „Мій рідний край”

За сприяння Міністерства України у справах сім'ї, молоді та спорту відбувся вишкіл Об'єднання студіюючої молоді “Зарево” “Мій рідний край”. Головним завданням вишколу є виховання молоді в дусі української національної ідеї.

Місцем проведення заходу став Львів і декілька містечок навколо нього, відомих кращими здобутками національної культурної та духовної спадщини. Найперше учасники вишколу відвідали “Галицьку Венецію”. Так колись через велику кількість довколишніх річок називали Буськ. До речі, торік це місто відзначило своє 900-ліття. Хоча дослідження найдавнішої частини міста, городища, переконливо свідчать про набагато древніші корені Буська — йому близько 1500 років. Про це свідчить колекція археологічних знахідок експедиції, котра працює тут вже протягом десяти років. До знайдених раніше чотирьох тисяч різноманітних предметів останнім часом додалися дві унікальні знахідки: на території палацу графа Бадені знайшли берестовий сувій і кістяне писало, тобто ручку, якою писали по бересті. Саме вони свідчать про те, що наші пращури були висококультурними, духовними людьми, які знали грамоту і вміли писати.

А ось очам учасників вишколу відкрилось ще одне прекрасне творіння рук наших предків — Онуфріївська церква, збудована в 1680 році. Зараз вона належить до Української православної церкви Київського патріархату. В ній регулярно правляться Божі служби і, звичайно ж, поминають усіх священників, котрі служили тут, а нині спочивають поблизу церкви, як спочиває і розстріляна гітлерівцями в 1944 році тринадцятирічна дівчинка. Після ознайомлення з Буськом доброю, недавно збудованою дорогою їдемо до Львова. В душі дзвенять рядки з пісні, написані мною ще понад десять років тому:

Я їду у солодке місто,
У місто юності й краси,
У ньому сонячно й барвисто
В проміннях “Світоча” й весни.
Я поселюся в місті Лева,
Де незвичайний аромат,
Де вітражі такі веселі
Й найкращий в світі шоколад...

У самому місті наш автобус рухався повільно, адже там триває ремонт багатьох вулиць — Львів готується до Євро-2012.

Насамперед, як і годиться, вклонилися пам'яті наших достойників — відвідали львівський цвинтар на Личакові. Це — один із найбагатших з мистецького погляду та найдавніших у Європі некрополів, що зберігся до наших днів. Цей своєрідний музей надмогильної скульптури й архітектури просто неба розкинувся на мальовничих пагорбах, терасах, долинах і узгір'ях загальною площею понад 40 гектарів. Найдавніша надгробна плита датована 1675 роком, хоча офіційно кладовище відкрили тільки в 1786 році. Відтоді на Личаківському цвинтарі відбулося понад 350 тисяч поховань. За понад два століття

Личаківський цвинтар перетворився на пантеон невмирущої слави.

Учасники вишколу побували біля могил, де у вічному сні спочивають такі славнозвісні постаті, як письменник і політичний діяч Іван Франко, оперна співачка Соломія Крушельницька, композитори Станіслав Людкевич, Анатолій Кос-Анатольський, Володимир Івасюк, Ігор Білозір, будитель національного відродження Галичини поет Маркіян Шашкевич, політик Володимир Барвінський, історик Іван Крип'якевич, письменники Григорій Тютюнник та Ірина Вільде, поетеса Марія Конопницька, письменниця і драматична актриса Габрієла Запольська, математик Стефан Банах, художник Артур Гротгер та сотні інших. Особливим щемом сповнилося серце, коли підійшли до могили Василя Іваницького, котрого добре знала за життя (помер у 2005 році). Василь Іваницький, який останні роки проживав у Торонто, допомагав навчальним закладам в Україні комп'ютерами і копіювальною технікою. Організатор і меценат побудови пам'ятників Тарасові Шевченку, Лесі Українці та Іванові Франку у США, Аргентині, Бразилії, в інших місцях проживання української діаспори, а також в Україні, зокрема у Львові. Цікаво, що поруч з українцем на цвинтарі спочивають поляк, австрієць, вірменин та німець. До речі, того дня було чимало туристичних груп із Польщі, які відвідували своїх предків. Тут спочивають греко-католики, римо-католики, протестанти, православні. Тож кладовище, на відміну від деяких давніх українських цвинтарів, де поховання здійснювалися за етнічною ознакою чи релігійним обрядом, має демократичний характер. Відвідали студенти і два військові меморіальні кладовища: воїнів Української і Галицької Армій та Польське військове 1918 — 1920 років, Поле почесних поховань діячів українського націоналістичного руху, сподвижників Євгена Коновальця.

А після того, власне, й розпочалося саме знайомство зі Львовом — одвічною загадкою краси і любові, яку, здається, ще нікому не вдалося розгадати. Недаремно славетні мандрівники з усього світу стверджували, що Львів — одне із найгарніших міст Європи, і називали його поемою-симфонією у камені, перлиною у руській короні, а ще — українським Парижем, українською Флоренцією... Пригадуємо, як гарно два роки тому львів'яни святкували 750-ліття свого міста. Пригадуємо з історії, що це місто король Данило Галицький назвав на честь свого сина Лева, який узяв активну участь у розбудові міста. Тож недаремно ще в XVII столітті на Галицькій брамі можна було прочитати напис: “Князь Лев поклав мені підвалини”.

Милувалися спорудами Львова і дивувалися: як гармонійно переплітаються найрізноманітніші мистецькі стилі. Перлиною ренесансної архітектури є ансамбль вулиці Руської, який складають Успенська церква, каплиця Трьох Святителів і вежа Корнякта, де віками билося серце львівського Ставропігійського братства — осередку українства. Ренесансний характер має площа Ринок; у стилі Ренесансу (в поєднанні із класицизмом) споруджено головний корпус Львівської політехніки, у псевдоренесансному стилі збудовано приміщення Музею етнографії та художнього промислу, у стилі Ренесансу — Оперний театр імені Соломії Крушельницької, готель “Жорж”. Видатною пам'яткою українського бароко є ансамбль Собору Святого Юра, де витає дух великих навчителів та сподвижників українського народу — Андрея Шептицького та Йосифа Сліпого. З гордістю йшли проспектом Свободи, що в центрі міста, фотографувалися біля скульптури Тараса Шевченка, що навечно зупинився на цьому проспекті, біля пам'ятника найвидатнішому історикові, першому Президентові України Михайлу Грушевському, біля короля Данила Галицького на бронзових коні. І пригадалося поетичне освідчення місту

Вишкіл „Мій рідний край”

Написав Віктор Генералюк

Вівторок, 31 серпня 2010, 10:14 - Останнє оновлення Середа, 29 лютого 2012, 21:28

Лева Василя Симоненка:

Я побачив у Львові Шашкевича очі,
Кривоносові плечі й Франкове чоло.

.....
Я до тебе прийшов із захопленням сина,
Од степів, де Слаута легенди снує,
Щоби серце твоє, одчайдушно левине,
Краплю сили хлюпнуло у серце моє.

Звичайно, організатори вишколу “Мій рідний край”, подбавши про духовне насичення програми заходу, не забули запросити його учасників ввечері і до ресторану УПА “Криївка”, що знаходиться поблизу міської мерії. Але, щоб до нього потрапити, потрібно знати правила конспірації воїнів УПА. Зовні немає ніякої вивіски. Заходимо у звичайний темний під’їзд старого будинку і прямуємо до дерев’яних дверей, на вході яких несподівано з’являється військовик і вітає паролем: “Слава Україні!”. “Героям слава!” — відповідаємо йому узвичаєним відкликом воїнів УПА. Спускаємося дерев’яними сходами і потрапляємо у справжню “криївку” УПА. Тут все зроблено з дерева: стіни, столи, стільчики. Інтер’єр також прикрашають предмети побуту воїнів УПА, копії плакатів і листівок, великі фотографії тих часів, а також ящики з-під снарядів, автомат ППШ, маузер, наган. Охочі беруть до рук зброю, одягають шинель вояка УПА і фотографуються на згадку. Їжа тут така, якою харчувалися повстанці, — хліб зі смальцем, домашня ковбаса, кров’янка, квашені огірки, помідори, узвар. Одним словом — потрапили в “живий” музей історії УПА.

Добре повечерявши, виходимо на вулицю, прогулюємося вечірнім Львовом, де в різноманітних завітчаних кав’ярнях і кафе прямо на подвір’ї відпочивають після трудового дня львів’яни. Повіває легкий вітерець і розносить по всьому місту ніжний аромат кави. Як у Парижі, як у Брюсселі... Як у Європі.

Наступного дня вирушаємо за місто. Їдемо у знаменитий Крехівський монастир Святого Миколая отців Василіан, що в Жовківському районі Львівської області. “Тисячі літ в очах у Тебе — мов день учорашній, що минув” (Пс. 90,4) — такі слова спали на думку, коли зупинилися перед брамою Крехівського василіанського монастиря. Ще мить — і, пройшовши міст і вузькі ворота, опинилися в тісному кільці монастирських мурів, на дорозі, яка веде до дверей храму. На вході до нього нас зустрів молодий монах Епіфаній. Запросивши до обителі, він спочатку розповів про історію Крехівського монастиря, з часу заснування якого вже минуло чотириста років. Багато відомих людей побувало тут: політичні та військові діячі, церковні достойники, письменники, художники. Зокрема — Богдан Хмельницький, Петро Дорошенко, Іван Мазепа, митрополит Петро Могила, Яків Головацький та багато інших. Чимало пережив монастир на своєму довгому віку: напади татар, інших завойовників. Та чи не найважчі часи він зазнав за радянської влади в 1946 році. Тоді дзвони крехівської дзвіниці замовкли майже на півстоліття. Багатьох ченців замучили у в’язницях, іншим присудили довголітнє ув’язнення. Осиротілий монастир пограбували, знищили його дорогоцінні, надбані протягом чотирьох століть святі реліквії. І лише 29 серпня 1990 року після довгих років духовного терпіння прибули з Гошева до знищеного монастиря в Крехові перші василіани, щоб продовжити Боже діло засновників цього монастиря і його великих провідників.

Нині монастир Св. Миколая — один із найбільших у Василіанському чині. (Василій Великий жив у IV ст. Він будував своє життя, як навчав Ісус Христос.) Тут, у

Новіціятському домі Провінції Найсвятішого Спасителя в Україні, проходять духовний вишкіл і готуються до богопосвятного, чернечого життя молоді монахи, вправляються в євангельських чеснотах покори, послуху, вбожества і братньої любові. Після складення чернечих обітів здобувають богословську і філософську освіту, щоб служити Богові, церкві і своєму народові. Про все це і розповів двадцятип'ятилітній монах Епіфаній, який служить тут вже вісім років. Сам він вчився раніше на програміста. Мав великі успіхи, навіть здобув перемогу на Міжнародній олімпіаді в Голландії. Якось, прийшовши до монастиря, вирішив залишитися тут назавжди, щоб служити Богові і людям. Тепер, за його словами, він, крім двох сестер, має ще 600 братів. Тож і цього разу повчав юнаків і дівчат з ОСМ “Зарево”, як жити з Богом у серці, як треба щодня читати Святе письмо і просити Всевишнього, щоб дав можливість досягнути все написане в Біблії. Присутнім монах пригадав, що лише один із апостолів — Іван — був неодружений, був чистим душею й тілом, тож і прожив з усіх апостолів найдовше. “Як часто Ви очищуєте тіло? — запитував у слухачів монах. “Щодня”, — чулося у відповідь. “Тож якомога частіше треба очищати й душу, тобто сповідатися й причащатися”, — переконував монах.

Після прослуханої лекції всі члени вишколу подолали пішки лісом два кілометри, попивши по дорозі водички з цілющого джерела і піднімаючись все вгору і вгору, аж поки дісталися Печерного монастиря кінця XVI — поч. XVII століття на скалі “Тимоша”. Адже саме в цих вапнякових печерах штучного і природного походження приблизно з 1590 до 1612 року проживали засновники Крехівського монастиря Святого Миколая — преподобні Йоїл і Сильвестр зі своєю монашою братією.

Кульмінаційним акордом навчальної конференції “Мій рідний край” стало відвідання Історико-меморіального музею Євгена Коновальця у с. Зашкові, що в цьому ж Жовківському районі (відкрито у 1991 році). Звичайна сільська хатина, поряд — два понадстолітніх дуба і символ України — розкішний кущ калини — постали перед нашими очима. Здається, тут все так, як і було за життя Євгена Коновальця. Лише замість нього живого ми побачили пам'ятники: один — з поглядом у майбутнє, інший — пошкоджений: більшовики не залишили Євгена Коновальця у спокої навіть після фізичного знищення (вбили полковника Коновальця як Провідника Українських Національних Змагань 23 травня 1938 року). Тут, у цьому невеликому сільському будинку 14 червня 1891 року народився Євген — у родині директора місцевої народної школи Михайла Коновальця та вчительки Марії з роду Венгриновських, яка у строгості виховувала трьох синів. Тут він виховувався, набував високих моральних цнот (дід Євгена о. Михайло і прадід о. Скоробагатий були греко-католицькими священиками у Зашкові). Звідси після закінчення початкової освіти його дорога пролягла у неспокійний світ, у вир боротьби за достойне майбутнє свого народу. Саме він і такі люди, як Є. Коновалець, зробили неоціненний внесок у відновлення Незалежності України 24 серпня 1991 року. Засновані ним УВО (1920 р.) та ОУН (1929 р.), геніально розбудовані після загибелі Євгена Коновальця його талановитими сподвижниками, святу ідею державності зробили реальною і бажаною для десятків мільйонів українців. Детально, згадуючи спомини односельців і свого батька про Євгена Коновальця, розповів слухачам вишколу про життя Великого українця Борис Володимирович Мотник — старший науковий працівник Львівського історичного музею (Музей Є. Коновальця у с. Зашкові — відділ цього музею). Юнаки і дівчата з надзвичайною цікавістю оглянули музей, де зібрано родинні реліквії, численні документи й фотографії, що розповідають про життєвий та бойовий шлях легендарного Полковника. І зринули в пам'яті слова, сказані Є. Коновальцем: “У вогні

Вишкіл „Мій рідний край”

Написав Віктор Генералюк

Вівторок, 31 серпня 2010, 10:14 - Останнє оновлення Серeda, 29 лютого 2012, 21:28

залізо перетворюється у сталь, у боротьбі перетворюється народ у націю”. І подумала: велику справу робить ОСМ “Зарево” для виховання молодого покоління, проводячи такі конференції для вивчення рідного краю і його славних предків. Так і хочеться сказати від душі:

О, краю мій! Краси колиска,
Натхнення й щастя джерело,
Небесне і земне тут вічно близько,
Так буде, є і так було.

Ніна БАЙ

[Ознайомитися з фотографіями з вишколу](#)